

פרטי כל מט' א/ג
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום כ"ב באייר תשי"א - 28.5.1951
בשעה 11.00

חברי הועדה הנזכרים:

- הי"ר ס. בדר
- ט. גורן
- צ. יהודה
- א. רקנטי
- ה. פורדר
- נ. הרפז
- ש. לביא
- ח. לכדאן

מ. ז. מ. י. ח:

- ס. הנבי - מטעם משרד המשפטים
- א. קנר - מטעם משרד המשפטים

ט. ד. ר. - ה. י. ח:

- א. חוק לתיקון פקודת הגבלת סכר דירה (דירות)
- ב. חוק לתיקון פקודת הגבלת סכר דירה (בתי-עסק)

הי"ר ס. בדר:

פותח את הישיבה.

אנו נדון היום בחוק לתיקון פקודת הגבלת

סכר דירה (בתי עסק, דירות).

ס. הנבי:

כמה פעמים שמענו תלונות על כך, שאנו נוחנים הצעות תיקונים לחוק מבלי לחת אבי רוצה לחלק את שתי הפקודות כמו שהן,

את הסכסס המלא של החוק המתוקן. גם של בתי העסק וגם של הדירות.

הי"ר ס. בדר:

האם אנו בריכים רק לאשר דבר שקיים, להכניסו כדבר קבוע לחוק, או האם בהצעת

החוק שאתם מבישים לפנינו ישנם תיקונים לבני החוק עצמו?

ד. הנגבי:

מצלנו ענין הגבלת סכר הדירה מטוודר
בסמי תקנות סונות. אחת מסנת 1940,
המסדירה את ענין סכר הדירה בדירות וקובעת שאי אפשר לקחת סכר
דירה העולה על זה שלקחו ב-10 לפברואר 1940, או בתל-אביב ה-1
באפריל 1940; והסניה של בתי-עסק מסנת 1941, שקובעת בערך הוראות
דומות לאלה ביחס לבתי-עסק, ובתי-עסק זה כל דבר שאיננו דירה.
ואפילו עסק שאינו בית-עסק במלוא מובן המלה, אבל אם הוא איננו
דירה או בית-עסק לצורך חוק זה. בסמי התקנות האלה יסנו בית-דין
שקובע את סכר-הדירה, ובסמי הפקודות יט ערעור לבית-המספט הסחוזי.

יסנו הבדל אחד יסודי בין סמי הפקודות
הללו. ההבדל הוא בזה, שבסכר דירה כתוב במפורס, כי לא שאסור לקחת
סכר-דירה העולה על זה שלקחו בסנת 1940, או על זה שנקבע על-ידי
בית-דין - אם לא ידוע כמה לקחו בסנת 1940 - אלא יט עוד הוראה
שאוסרת שאסור לקחת סום פרס. אין הוראה כזו במפורס לגבי בתי-עסק.
לגבי בתי-עסק כתוב שאסור לקחת סכר-דירה העולה על זה שנקבע, ואם
מיסו לקח יותר אפשר לתבוע ממנו - על-ידי תביעה אזרחית - את
הסכום העולה על הסותר בחזרה. זה היה המצב שנקבע על-ידי המססלה
המנדטורית בערך עד סוף 1942, אז חל סינוי. כאטר מצוקת הדיור עלתה,
התחיל פיקוח על הבניה, התקינה מססלת המנדט סמי תקנות לתקנות ההגנה
סקן אוהנסיהת, אלא אמת לגבי בתי-עסק, ואמת לגבי דירות. זו שלגבי
הדירות אוסרת, שלגבי בתים חדסים, שלבנינם אריך רסיון, יסנה פרוצדורה
סיוחדת לגבי הגבלת סכר-דירה. פה, לספרע אסור להזכיר את הדירה או בית-
העסק לפני סבית-הדין, או המסנה על בתי-עסק, אינם תובעים את סכר-
הדירה. המססלה יצאה כאילו סנקודות מבט, שאם אתה מקבל מסנה רסיון,
אתה נהנה מהרסיון, סחמרי הננין, היא דורסת שייקבע מראש סכר-הדירה
ססותר לך לקחת, ונוסף לזה קבעה במפורס את האיסור של קבלת איזה שהוא
פרס - דמי מפתח, גם לגבי סכר-דירה בדירות וגם לגבי סכר דירה בבתי-
עסק. היא עסמה עוד צעד וקבעה, שאם צצצי לפי הפקודה היה רק איסור
אזרחי, לא היתה סום עבירה פלילית, אם מיסו לקח סכום העולה על זה
שנקבע, הרי לגבי בתים חדסים שתקנת המסנה חלה עליהם, קבעה התקנה
כי זו היא עבירה פלילית, אם מיסו לוקח דמי מפתח ומזכיר את הדירה
סנלי סיעריכו אמת הדירה, ועבירה זו היא עבירה פלילית הנעבסת בסאטר.
למעטה היו מספטים פליליים. כאלה סעטים מאד.

אחר כך חל סינוי נוסף, חשוב מאד,
ספני שבנידון זה התיקון שלנו אינו לפי המצב הקיים. בסנת 1947, בסוף
תקופת המנדט, התקינה המססלה המנדטורית תיקון בתקנות אלה, וקבעה שלאחר
סיעריכו את סכר הדירה, יכול אותו אדם שהסכירו לו לדרוש רכיזיה. כסובן,
שאם הוא מספיד, ההפסד על חסבונו, אבל הוא יכול לבקס סיעריכו את הדירה
עוד הפעם, היות ובפעם הראסונה כאילו היה נוכח רק בעל הבית והמסונה על
הסחוז, שהיה בא-כוח הציבור, אבל הצד הסליסי שכנגד לא היה נוכח. הם
התקינו את התקנה, והוסיפו תוספת שאסור להעריך את הדירה מחדש אם עומד
בתקפו ערעור, כי אפשר להופיע בפני האינסטנציה המספטית ולדרוש הערכה
נוספת. הם אסרו, כי התיקון לתקנה זו, תקנת המסנה, יכנס לתקפו ביום
סיקבע על-ידי הנציב העליון. אחר כך היו להם ארות אחרות, התחילו
לארוז את חפציהם, ולא קבעו סום יום. היום הזה לא נקבע עד היום. כך,
סמבחינה פורסלית התיקון לא הופעל, אם כי הוא חלק מהחוק.

התיקון של המססלה בא ומבקס להכניס את
תוכן התקנה בתוך סמי הפקודות. פה יט הבדל אחד לגבי המצב הקיים, שאפטר
לומר, כי זהו חלק מהחוק, אבל חלק סעדיין רדום.

ואטר לעצם הפקודות הללו, אטר כבר סר
המספטים נכנסת בקריאה ראסונה, שאם התקנות ובלעדיהן, התיקון אינו עונה
למצב הקיים. לפני זמן קצר פורסס סינוי של ועדה סיוחדת על-יד סר

המספטים, שמתפקידה להכין הסלואה לחוק כולל חדש שיסדיר את כל העניינים של הגנת הדייר, ויהיה אחיד הן לדירות והן לבתי-קו. ברוב הצעה זו אינה באה, אלא לתת טהור לוועדה זו, שהסגב כפי שהוא לא יהיה בו חורים עד אשר הועדה תסיים את עבודתה, ועל-יסוד זה, תוגש לכנסת הצעת חוק חדשה.

היו"ר ס. בדר:

אני רוצה להוסיף, שנתקבל תזכיר של מרכז התאחדות בעלי-הבתים ב"י, ועל כך ישנה תשובה של שר המספטים. ברשותכם, אקרא את התזכיר והתשובה:

לכבוד
שר המספטים
במסלול ישראל
משרד המספטים
ירושלים.

שר בכבוד,

הנדון: שתי הצעות החוק לתיקון פקודת הגבלת שכר-דירה. תשי"א.

שתי ההצעות הנ"ל נמצאות עתה בשלג של דיון בפני הועדה הכללית וכידוע לכם כשה עניינים התובעים הבהרה ותקון. אי לכך, הצנו שתכבדים להביט בזה לכם את תמצית הערותינו להצעות הנ"ל, על מנת לכם יעיין בהן ויעביר אותן לוועדה המספלת בהצעות.

1. בשעתו נתעורר ויכוח בין כב' לבין מערכת "הבקר" ביחס לעובדה חשובה אחת בנוגע לטמי הצעות החוק הנ"ל. השאלה הייתה, אם שתי הצעות החוק הנ"ל מסגרות את הסגב החוקי של בוני בתים חדשים, או שמעירה אותו במצב שהיה קיים לפי תקנות שעת החרום המנדטוריות, סן ה-9 לספטמבר 1943. על השאלה השנויה במחלוקת טרום קבלתו תשובה שיש בה כדי להעמיד את הדברים על אטימותם. אילו היה החוק המנדטורי הכולל בתקנות לשנת חרום מס' 13 נשאר בתוקפו, אזי לטעם לא התמסוגע בבוני בתים חדשים כיום. שכן, התקנות המנדטוריות התנו בפירוש כל צעד מספטי בגד בונה בית שלא פנה לבית הדין לשכירות, בקבלת חומרי בנין שהיו אז תחת פיקוח מספלת, מפני שהמסלול הביאה וספקה אותם לבוניים, בוני בתים אשר לא נזקקו להיתר מיוחד לטת קבלת חומרים, לא היו כפופים להוראה זו. ואילו כיום יהיו בוני בתים חדשים כולם, ללא יוצא מהכלל, כפופים להוראות המסיפיים: 8א מהחוק לתיקון פקודת הגבלת שכר-דירה (דירות), תשי"א - 1950, ו-11א סן החוק לתיקון פקודת הגבלות על שכר-דירה (בתי קו), תשי"א - 1950.

המסקנה הברורה היא, כי לטעם נפגעים כיום כל בוני הבתים, בה בטעה, שלא היו נפגעים, אילו נשאר החוק היסן בתוקפו. כב', בהסברותיו בכנסת, הכיע בודאי את כונת המספלה כשהצהיר שגין הצעות החוק הנ"ל באות לחרו או לתקן את הסגב הקיים. לפיכך, סן חדין, שטוומת לב הועדה המספלת בחוקים תופנה לכונה זו של המספלה, היינו, כי אין לשנות את סגב החוקי של בוניים - ובהתאם לכך יש לנסח את החוקים הנ"ל. הוזה הוטר, כי יש צורך בדבר, יחוקנו המסיפיים 8א ו-11א הנ"ל באורה, שזכויות בוני הבתים לא יפגעו.

2. עלינו להסנות את טוומת לב כב' לעובדה, שתקנות עת החרום (ס.13), מסנת 1943, עוררו בטעתן התנגדות קשה מצד כל החוגים. ראינו בהן כזירה שגמה להצר את צערי הבניה, העלטון המנדטורי היה מעוניין, כידוע, לקצץ במסנות העליה לארץ - ונתה סן המסתלמות שלו לקיצוץ היה המסתור

כדירות ובאמצעי שיכון ודיור לעולים, לפיכך, ביחא היה לו, כסתנועת הבנין היתה מצומצמת ביותר. מכאן גם התקנות הדוקוניות נגד בניה חדשה. למותר לציין, כי מטלת ישראל איננה יכולה ללכת בעקבות מטלת אמנדט בענייניה אלו, ומכל שכן, שאין היא יכולה להגדיל לעשות מטלת הסנדט להצרת צעדי הבניה.

3. אין ספק, שבמסגרת שתי האצעות תולה לא ראו לפני עיניהם את פרטי הצעת החוק לעידוד הטקעות הון בשטח הבניה, יצעה שנסחו את שתי האצעות. ההוראות המיוחדות שנכללו בהצעת החוק לעידוד הטקעות הון לגבי בניה, הוצאו בשעתו מן החוק הכללי, הומיל והונע אז רצון ע"י שר האוצר וועדת הכלכלה של הכנסת, להביא בפני הכנסת הצעת חוק מיוחדת לעידוד הטקעות הון בבניה. אבל אין ספק, כי בהוראות שנכללו בהצעת החוק הנ"ל ניתן בטווי למדיניות הממשלה לגבי הטקעות הון בבניה. עד כה לא שמענו כי חל איזה טווי במדיניות זו. אדרבא, כסדרו את הדין בהנחות המיוחדות לבוני בתים חדשים, באשר, כי יוכנסו בהם שיפורים שיהיה בהם יתר עידוד לבניה, אם כן יצוה את ההוראות לגבי בניה חדשה בהצעת החוק לעידוד הטקעות הון, להוראות האצעות החוק הנ"ל, ימצא כבניה המיוחדת לעידוד הטקעות בהצעת החוק לעידוד הטקעות הון נקבע בנידור, כי הבונה יוכל להשכיר את ביתו, הסכרה רשומה, ללא פניה לבית הדין לשכ"ד. ואילו בהצעות החוק הנ"ל מתייחסים מאסריו וקנסות על מי שישכיר ללא ההערכה מוקדמת, אם המטלה עדיין סבורה כי יש לעודד בניה, ומה שנקבע בהצעת החוק לעידוד הטקעות הון הוא מינימום שבמינימום לעידוד כזה - כיצד היא מציעה עתה את ההסדר הגמור, מפילו מן המינימום הזה?

4. אין אנו רוצים לחוות כאן דעה על הגורם הידוע בשם "דמי ספתח" יתכן, כי דמי הספתח הם ענין דע ומוזיק. היינו שמחים אילו היה בידי הממשלה האמצעים לשרש את המנהג של סתן דמי ספתח. אבל כיום היה גורם זה למוטד מקובל במדינה. הנהלת מס ההכנסה קבלה אותו בסעיף הכנסה חוקי בכל בית חדש, כל השיכונים והמוסדות המטפלים בשכון מכניסים לחשבונותיהם את דמי הספתח מן הדירות הישנות והחדשות. הפסג' הגדול של "סולל בונה" ברחוב הלנבי נמל אביב הושכר ממדרת דמי ספתח גבוהים ביותר. כל המשתכנים בשיכונים ה"הסתדרות" תובעים דמי ספתח בריש גלי, עשהם עוזבים את דירותיהם הישנות. בית הדין העליון גפס'ד שנתן ביום 31.10.50, בענין מויגן ברנרד נגד יחיאל פודוביץ - הוסיף לפני המוסדות המחוקקים, לגמול את ההפליה הקיימת בין זכניה לבעלי-בתים לגבי קבלת דמי ספתח. לדעת בית משפט זה, הטאב החוקי מספיק לשכניה לקבל דמי ספתח עבור דירותיהם החדשות, ואילו בעלי בתים מסוריים בקבלת דמי ספתח בית הדין הגבוה במדינה מצביע על סתירה בלתי אוגנת זו ומציע למוטד המחוקק לגמלה. אם בבתים ישנים כך, בבתים חדשים, שהקמתם עולה פי עשר ומעלה, על אחת כמה וכמה.

5. שתי האצעות החוק הנ"ל לפגוע במיוחד בבוני בתים חדשים. יתר על כן, בחוקים היסודיים של הגבלת דמי שכירות] אשר האצעות הנ"ל מיועדות להעשות חלק מהם, העונש כלפי קבלת דמי ספתח הוא מזרחי טיידא, כלומר, חיוב בהחזרת דמי הספתח. ואילו בהצעת התיקון מוצעים ענשים פליליים של קנסות ומאסרים בוסף על החזרה. עונשים כאלה הם, לדעתנו, ההפך הגמור מעידוד בניה, והם צוגדים גם לאגיון המשפטי; שנית הדין העליון כבר הורה עליו במסך דינו הנ"ל.

6. ביחס לגורם זה של דמי ספתח, דנה ועדה זבתמנתה ע"י עיריית חיפה בחודש מאי 1950, והצביע לצטט גזה סעיף ה' מספר 31 של הדרו"ח שלה:

"בהודעות זו סחורה הועדה את דעתה שאין טעם להשהות עוד את גסול השיטור הרמטי על "דמי ספתח" בבנינים חדשים, מיסור להוא פיקטיבי ולאו הכי, ביחוד מאחר שהממשלה הכירה בו למעשה, בהטילה מס הכנסה על 50% מדמי הספתח."

7. כל המצוי אצל עניני הבניה החדשה יודע כמה קשה לאדם, הרואה להסקיע בבניה, לגשת ולהחליט בדבר הסקעה, מחוסר נתונים או מפילוסוף על של נתונים שיממשו לו חישוב כל הוא על הסכויים לכסוי הסקעתו, הם פלהזכיר רווחיו. שתי הצעות החוק הנ"ל עוד מקשות את המצב, כשאין הן מספרות לאדם הניגש לבנות להסכיר את הבית, בטרם פנה לבית דין לשכ"ד. והרי לפנות לבית הדין יכול הבונה רק לאחר שהגבין גסור.

8. גם יש כבר הכרח בהערכה מוקדמת, הרי יש לקבוע שיעור לקביעת שכר-הדירה גבתיים חדשים. מפתח בוצנה שיעור זה מצוי בסעיף 6(1)(2) של פקודת הגבלת דמי שכירות (דירות), 1950, לגבי תוספת לבנינים קיימים. בכל מקרה של תוספת, נקבע בסעיף הנ"ל, כי השכירות ההוגנת תהיה בשיעור של 15% לשנה מסחיר הבנין. אילו נקבע לפחות קנה מידה כזה, הרי היה המסקיע יכול לדעת גירוב מה עליו לצפות מהכנסת הבית. במקרה כזה לא היא ההוראה על דבר הערכה מוקדמת מזיקה כל כך.

8. אין כל צורך בכפילות ההערכה שהונה בסעיף 8(1)(ג) ו-(ג) של הצעת התקון. ל י מה שנקבע בסעיף זה, יקבע שכר-הדירה פעמיים: פעם שלם בנוכחות הדייר, ובפעם השניה בנוכחותו. סוטב שייקבע בסחירות, לאחר שייקבע גם שיעור כנ"ל, כי אין להסכיר דירה ולהעריכה אלא בהזמנת הדייר ברצונו, אז לא יהיה צורך בעיונים מחדש.

מסילא לא יהיה צורך אז בהזמנתו של "המסונה על המחז", כפי שנקבע בסעיף 8(2). הזמנה זו היתה תמיד מסבכת וקשה על הדיון. אם ייקבע במפורש, כי מסור להסכיר או להעריך שלם בנוכחות הדייר הרצונו הרי לא יהיה צורך בצדדים נוספים, שאינם מעלים ואינם סורידים.

הגנו מקווים כי יושם לב להערותינו הנ"ל, המבוססות על גסיון של שנים, ולא יבניסונו שנית למעבל קסמים שאין סוצא מסור, אלא בהתעלמות מן החוק, ובעבירה עליו ביודעין.

והרי חשובה שר המספטים לתזכיר
הנ"ל שנתקבל סמת מרכז ההתאחדות בעלי-

היו"ר ס. בדר;
הבתיים גט"י.

לכבוד
יור' ועדת הכלכלה
של הכנסת,
ה כ ב ס ת .

א.נ.

הנדון: הצעת חוק לתיקון פקודת הגבלת
שכר-דירה (דירות) תשי"א - 1950.

הצעת חוק לתיקון פקודת ההגבלות על
שכר דירה (בתי-עסק) תשי"א - 1950.

אני מעביר בזה לכב' העתק של מכתב שקיבלתי ממרכז ההתאחדויות בעלי הבתיים במרחץ-ישראל בענין שתי הצעות החוק הנ"ל הנמצאות עתה בטיפול ועדת הכלכלה של הכנסת.

למכתב זה ברצוני להעיר מספר הערות:

(א) הטענה שהצעות החוק מסנות את המצב החוקי הקיים לרעת בזני הבתיים (סעיף 1 של המכתב) אינה נכונה לעמי. אם נשווה את נוסח שתי הצעות החוק הנ"ל לנוסח תקנות משנה (9א) ו-(9ב) לתקנה 46 לתקנות ההגנה, 1939 - נווכח לקלות שאין הצעות החוק מסנות מסומה את המצב

החוקי כפי שנקבע בשתי תקנות המשנה האמורות. בתקנות המשנה
סופיעות המליט" ... אשר לבנייתם דרוש רשיון לפי תקנה זו
(כלומר תקנה 46)

החוקים האמורים יבוצעו לפי תקנות המספר 46/א ו-46/ב.

ובהצעות החוק החדשות סופיעה אותה הוראה עצמה בסניף נוסף בלבד:
"... שלפי תקנה 46 לתקנות ההגנה, 1939, או כל חוק שיבוא במקום
התקנה האמורה, נדרש רשיון לבנייתו"

ב) הסענות

ב) הסענות שבשאר סעיפי המכתב (פרט לסעיף 8) בוגעות
למעשה לעצם היסודות של חוק הדיירות. מאחר ששתי הצעות החוק הנידונות
אינן באות אלא להקפיד את המצב החוקי הקיים עד לסיום הרביזיה
הכללית של דיני שכירות, נראה לי שאין סעיפיה אלה בוגעים לדיונים
כשתי הצעות החוק. הודעתי כבר על סינוי ועדה ספיעצת לעניני שכירות
(ילקוט פרסומים מס' 142, עמ' 641), שמתפקידה להמליץ על השינויים
בדיני השכירות הקיימים, ואני מעביר עתה העתק מהמכתב הנידון לטיפולה.

ג) סעיף 8 מהמכתב כולל הצעות לספר סנויים סכניים
בשתי הצעות החוק. הצעות הראויות, לדעתי, לעיון.

היו"ר ס. בדר:
ספי היועץ המשפטי שמענו שהצעת התקנה באה
רק להקפיד את המצב הקיים מבלי להכניס
שנויים בחוק, עד אשר יוגש חוק שכולל על פי המלצות הועדה הספיעצת.

ס. הננבי:
עד המשפטים קבל שני סכתבים טראסי העריות
חיפה וירושלים. שני הסכתבים בוגעים
לסעיף 8 סכתבם של בעלי הבתים. סכתב אחד כתוב בידי סר שבתאי לוי
והשני בידי סר דוקח. (קורא את שני הסכתבים).

היו"ר ס. בדר:
עדיין לא קראנו את החוק, אבל אני חושב
שאנו יכולים להכנס לדין מבלי לקרוא את
החוק, כי כאן ישנה שאלה פרינציפיונית. אני רק רוצה להעיר, כי בתיקון
המלא סכתב של עורך דין חדרות שיכון סונות אשר ביקש להזמין לישיבת
הועדה בכדי להספיע את חוות דעתן של חדרות השיכון. אם הועדה מסכימה,
אבקש סטנו, שימציא לנו תזכיר כמו שהתאחדות בעלי הבתים עשה זאת.

ס. לבני:
למה להזמין לישיבה?

היו"ר ס. בדר:
כי לא יהיה זה נכון להזמין אותו ואחרים
לא. על כל פנים, טרם שאנו מזמינים אותו
נבקשו להמציא לנו את הערותיו בכתב. אם נחליט להזמין - נזמין את כולם.

ה. פורדר:
אני רוצה לשאול שאלה פורמלית. אני מבין,
שלבנינו מונח חוק שיש לו חשיבות רבה
לכל חוק הבנייה. המציאות בארץ היא אחרת לגמרי. אי אפשר היום לקבל
דירה מבלי ליש דמי ספתח שלפעמים אני מתפלא איזה סכומים אנשים לא רק
דורשים, אלא סוכנים לשלם. אני בסיתי פעם, בקטר עם חוק הסקעות הון,
להגיע לידי ליגליזציה של דמי המפתח, אך לא הצלחתי. על כל פנים, יש
לי ספקות אם לאשר חוק שאני מבין שהוא פחות או יותר סבוט על פיקציה.
עכשו סמעתן קיימת ועדה ספיעצת. אני סניח, שחברי הועדה הם סומחים.

ועדת זו הקססה בכדי לבדוק את כל העניין. אני רוצה לשאול, ועל ידי כך אניע את דעתי על כל הקומלכס הזה, אם לא יהיה זה נכון יותר לחכות לסקנותיה של הועדה ובינתיים להסתפק בהארכת תקפן של תקנות אלו? אני מבקש לשמוע חוות דעתו של היועץ המשפטי לסאלה זו. על כל פניה, אינני אונה לסיים חוק בהנחה שאריך לכונא חוקחדש על נושא זה בזמן הקצר.

אם לא תתקבל הצעתי זו, חושבני כי יש צורך במירור סקיף בכדי לדעת מה אנו רוצים, אין זו סאלה של ניסוח סעיף 8, אלא אם אנו רוצים לעודד בניה עו לא.

הינו"ר מ. בדר:

מה שאטרתי בקריאת ביניים לא אטרתי כמיש האופוזציה, אלא בהסתוך על תקדימים. אמנם, התקדימים לא הוצאו לפועל, כי ועדת הכנסת מעכבת את הדבר, למרות שאני מונה אליה בכל שבוע. הטמטלה הביאה לנו, על פי אותה שיטה, את החוק להקנת הארדיסים שמוגן על ידי תקנות לעת הירום. בטעת הדיון על חוק שה סאלתי, את הטמטלה סכינה חוק הגנת ארדיסים חדש, למה תקפסו כל סעיפים אלה אינה יכול להספך על יסוד תקנות לעת הירום, עד אשר יובא החוק חדש. דעת זו לא נתקבלה, ודעתי דבר אחד, שלא אנו יכולים להחזיר את הדבר לטמטלה, סאלתי את שר המשפטים ביחס לכך והוא לא הסכים. ברגע שהטמטלה אינה מסכימה איננו יכולים לקבל עמדה כזאת אנו מחזירים את הצעת החוק לטמטלה. הכנסת יכולה להחזיר לטמטלה, אבל לא ועדת הכלכלה. אילו היועץ המשפטי היה מוסר זאת לסיקול דעתו של שר המשפטים, ושר המשפטים היה אומר, כי הטמטלה לוקחת בחזרה את הצעת החוק, כי היא עומדת להגיש חוק חדש לבטרי, ומבקשת להאריך את תקפן של התקנות לעת הירום - הרשות בידי הטמטלה לעשות כרצונה. אם הטמטלה לא תקח את הצעת החוק בחזרה, אנו נצטרך להחליט לגופו של עניין.

ג. גורן:

בעצם יש כאן שתי שאלות. ישנה סאלה אחת של הארכת החוק הקיים. נדמה לי, כי ב-10 ביוני יפקע תקפן של תקנות הגנה לעת הירום, וחושבני שהדבר כבר עומד על סדר יומה של הכנסת. כך, שהפרובכלימה של וקום ביחס לחוק זה אינה קיימת. לכן, הייתי רוצה לדעת מהיועץ המשפטי, למה מה הצעת תיקון זו.

ז. יהודה:

אני קקבל את הצעתו של חבר הכנסת פורדר, אבל בתנאי, שבין הסיעות במירור מוקדם עם יו"ר הועדה יהיה הסכם על הארכת תקפו של החוק הקיים בלי כל זיכוח בכנסת והכללי לעורר יצרים שמהם לא תצפח כל תועלת לעניין. לנסוקיה של חבר הכנסת פורדר אין לי מה להוסיף, אלא מתוך התרשמותי אני, שכל הזמן אני חי בסחנה מתנגדים לדמי הספתח, אבל לא הכרתי את העניין הזה בחיים מסע עד לזמן האחרון. דמי ספתח חדלו להיות דבר לנסוקיה. זה נהיה כמעט חוק המדינה. נדמה לי, שאין מקרה של הסכרת בית בלי דמי ספתח. בטציאות כזאת, כל העניין דורש חקירה ולסוד, על סנת שאם נשנה איזה דבר הוא לא יקבל צורה של טיקציה.

א. רענתי:

אף אני מצטרף לעמדתו של חבר הכנסת פורדר. אני חושב, שכל עוד איננו יודעים מה הם הטיבוים שיוכנסו על-ידי הועדה המפעצת, איננו צריכים לקבל את הצעת החוק המוגשת לפנינו. לאחר שהועדה המפעצת תסיים עבודתה ותיסיק מסקנות - בדון בדבר ונחליט.

כאן ישנה סאלה חשובה מאוד, שאנו צריכים לשפל בה - סאלת דמי ספתח, כי היא מספיעה על כל מערכת הגניה. דבר זה דחוף מאוד. בכדי להכנה בעובי הקורה, אנו צריכים לדעת מה הן מסקנותיה של הועדה המפעצת.

צני יהודה:

אני מחשיב מאוד את הוועדה המייעצת, אבל אינני מתכוון לכך, שנחכה עד לקבלת מסקנותיה של ועדה זו, כי אם לדיון ובירור שיתקיים בוועדה שלנו.

ג. הרפז:

חושבני שהיינו עושים דבר טוב, אילו היינו מכניסים סעיף על פיקוח על דמי

מפתח.

היו"ר ס. בדר:

אני מצטער מאוד, אך אין זה בוגע לענין כל המדובר הוא על חוק שאוסר קבלת דמי

מפתח.

החוק המוצע על-ידי הממשלה כוונתו לאשר שתי תקנות לגופו של החוק, כדי שזה לא יהיה קיים על-יטוד חוקי חירום. אם אנו מקבלים זאת על-ידי חוקי חירום, או מכניסים זאת לגוף החוק - בשני המקרים דמי המפתח אטורים.

חבר הכנסת צני יהודה אמר שהיינו רוצה להוסיף חטא על פטע על-ידי קבלת הפקודות הללו, כלומר: הכנסתן לגוף החוק, כי בלתי הכי אין שופרים על חוק זה כאשר הוא טובגן על-ידי תקנות לשעת חירום, ולא יספרו עליו כאשר יהיה חוק קבוע. לכן, הוא מציע, שמוטב לא לסנות סום דבר, ולמען שלא יהיה וקום הדבר יאורגן על-ידי תקנות שעת חירום, ובינתיים נדון בדבר באופן יסודי עתאסר נקבל הצעת חוק חדשה. זהו הענין.

ג. הרפז:

אם כן, אני מצטרף לדבריו של חבר הכנסת צני יהודה.

ס. הנגבי:

אני רוצה להעיר לחלק המספטי של הוועדה, ולא לחלק הענייני. לחברי הכנסת פרדו ויהודה ברזוני לומר, כי כמובן שאניא בפני שר המספטים את הממשלה שנכמעה פה ואטאל להוראותיו בנידון זה. אולם אני רוצה שיהיה ברור כי אז אין טעם לאשרת חוקפן של התקנות לעוד ששה חדשים, כי הדבר ישנו כבר בהצעת החוק הכללית שהממשלה מבקשת להאריכה ש טוף חודש דצמבר. אז, גי אפשר לוטר שהוועדה מציעה להסתפק בהערכה כללית. אולם, אני רוצה שיהיה ברור שעד ה-31 בדצמבר ש.ז. לא תהיה מוכנה הצעת החוק החדשה, כי בינתיים תתחלף הכנסת, ועד אשר הכנסת החדשה תכנס לעבודתה, ואינני יודע שאיזה קצב היא תעבוד, יקח זמן. הוועדה המייעצת, בכל זאת, מחפשת דרך להסדיר את אחד החוקים היסודיים ביותר והמטובכים ביותר במדינה. שר המספטים, כמובן, סיבה ועדה זו על מנת לקבל את הצעתה. אולם, אין זה אומר שהוא יגיש את הצעתה בדיוק, ללא כל שינוי. היות, וב-31 לדצמבר לא תהיה מוכנה הצעת החוק, נצטרך לעמוד טוב בתאריך זה באותו סצב שאנו עומדים בו כיום, כלומר, נצטרך לדרוש הארכת נוספת. אנו אופרים, שעל-ידי הכנסת שתי הפקודות לחוק הקיים, פקודות אלה תתבטלה, וכמובן שנצטרך להפסיק חוקפן של תקנות הטמנה. אולם אם הוועדה תביע מטאלה, שהובעה על-ידי חברי הכנסת פרדו ויהודה, אניא זאת בפני שר המספטים.

היו"ר ס. בדר:

אם תתקבל הדעה שנוטאה על ידי רוב החברים בקשר עם הארכת, אינה עומדת מטלה של סעיף 8, כי אי אפשר להכניס שנויים אם שאריכים את תקפט של חוקי שעת חירום. כעיה של תיקון באחד הסעיפים קיימת רק לאחר שיתברר אם אנו דנים בחוק. כל זמן שדבר זה לא התברר, אין להתוכח על סעיף 8.

ט. נורו:

אם הצעת החוק של הממשלה אינה טיבה ולא כלום, הייתי מציע לקבל אותה, כי על ידי כך אנו מוציאים את החוק מחוקי שעת חירום ומסלכים אותו בחוק רגיל ונורמלי.

ס. הנגבי: אין כל תיקון, אלא ישנה מטלה שחלק מהחוק לא הופעל.

היו"ר ס. בדר: אני אינני יכול לקבל את ההצעה של חבר הכנסת צבי יהודה, כי אילו יאצבו עם הכנסת כזאת לקהל, זו היתה מכה טורפת לכל מה שמובן בכל זאת על ידי תקנות אלו.

ישנו חוק שאינו מוגן על ידי חוקי חירום. המטלה מציעה, שעד אשר תוגש הצעת חוק חדשה, יוכנסו שתי התקנות הללו, המוגנות על ידי חוקי חירום, לתקפן כאילו היו חוק רגיל. זוהי הצעת המטלה. ישנה דעה האומרת להשאיר את התקנות הללו כחלק מהחוק באופן כללי, וישנה דעה האומרת להשאיר את התקנות הללו על יסוד חוקי חירום. אולם, בסני המקריב לא יוכנס כל תיקון.

א. רוקנט: אני רוצה שיהיה ברור, שאינני קורר זאת עם חוקי החירום, אלא עם החלטות הועדה המיעצת.

היו"ר ס. בדר: על שולחן הכנסת מונחת הצעה של ספ"ט לא רק בנוגע לסעיף 111, אלא בנוגע לכל חוקי החירום, האומרת לבטל את כל חוקי החירום. אין הגדל ביני ובין חבר הכנסת צבי יהודי באופן מהותי לגבי עצם ענין דמי המפתח, כל כל הויכוח סיוטר.

ה. פורר: אני בכל זאת מציע, שיו"ר הועדה יברר את הענין עם שר המשפטים.

היו"ר ס. בדר: למעשה, איננו צריכים להסתמך על החלטות הועדה המיעצת. המענין אותנו הוא, שמסדר המשפטים מעבד הצעת חוק בענין הגבלת שכר דירה, כי איננו מקבלים הצעות שהועדה המיעצת, אלא שמסדר המשפטים לאחר שהמטלה מסכה ידה עליה.

צבי יהודה: ישנם שני ענינים שעלינו לדון בהם והם: חוק בנק הדאר ודיון על מצב המיסים.

היו"ר ס. בדר: אם שר החקלאות יוכל להשתתף סחר בישיבה, נדון סחר בענין המיסים; אם לא - נתחיל לדון בחוק בנק הדאר.

הישיבה נעולה.

הישיבה נעולה בטעה 13.15